

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoCsp/33/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622200333
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6622200333.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Evy Dzúrikovej, v právnej veci žalobcu: A. B. C., C., D.: XX XXX XXX, so sídlom Prievozská 2, 851 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, zastúpený: E. F., C., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/X, XXX XX I., štátny občan Slovenskej republiky, o zaplatenie 1.725,76 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 7Csp/6/2022-93 zo dňa 24.03.2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 7Csp/6/2022-93 zo dňa 24.03.2023 z r u š u j e a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 1.725,76 Eur spolu s príslušenstvom zamietol (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že súd nepriznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie konštatoval skutkový a právny základ uplatneného nároku žalobcu, ktorý sa žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1.761,76 Eur spolu s úrokmi z úverovej istiny vo výške 16,99 % ročne zo sumy 1.097,51 Eur od 05.06.2019 do zaplatenia, 16,99 % zo sumy 497,06 Eur od 05.06.2019 do zaplatenia, úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.187,72 Eur od 05.06.2019 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 538,04 Eur od 05.06.2019 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že dňa 16.09.2018 uzavrel žalobca ako veriteľ na jednej strane so žalovaným ako dlžníkom na strane druhej Zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Obsahom úverovej zmluvy bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému viazaný spotrebiteľský úver vo výške 1.125,00 Eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného na úverovej zmluve a súčasne záväzok žalovaného vrátiť poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami a to formou 55 mesačných splátok vo výške 29,58 Eur, t. j. celkom 1.626,60 Eur so splatnosťou prvej splátky 15.10.2018. Podľa bodu 1.4 časti 1 zmluvy, žalobca poskytol žalovanému úver tak, že dňa 17.09.2018 uhradil požadované peňažné prostriedky na účet predajcu, čo potvrdzuje výpis z úverového účtu. Podľa článku 2.1 časti 3 zmluvy sa žalovaný zaviazal splácať úver v pravidelných mesačných splátkach, čo nespĺnil, keďže uhradil len sumu 59,16 Eur. Z toho dôvodu v súlade s článkom 3.1 časti 3 zmluvy žalobca vyhlásil dňa 04.06.2019 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa dlh stal splatným v celom rozsahu. Žalovaný má voči žalobcovi ku dňu podania žaloby neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 1.205,72 Eur (1.097,51 Eur z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 90,21 Eur z titulu dlžných úrokov z úveru; 18,00 Eur z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Okrem toho je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 16,99 % ročne zo sumy 1.097,51 Eur od 05.06.2019 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.187,72 Eur od 05.06.2019 do zaplatenia.

Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania považoval v konaní za nesporné, že sporové strany uzatvorili dňa 16.09.2019 a dňa 19.09.2019 dve zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej v texte

zmieňované aj ako "Zmluva o spotrebiteľskom úvere I" a "Zmluva o spotrebiteľskom úvere II"). Sporové strany si v Zmluve o spotrebiteľskom úvere I dohodli nasledovné náležitosti. Výška úveru bola v zmluve uvedená v sume 1.125,00 Eur s počtom mesačných splátok 55 vo výške 29,58 Eur. Výška úrokovej sadzby je 16,99 % p.a. - fixná, RPMN je vo výške 18,38 % a priemerná RPMN je vo výške 10,44 %. Celková čiastka k zaplaceniu predstavuje sumu 1.626,90 Eur, pričom konečná splatnosť je dojednaná k 15.04.2023. Splatnosť mesačnej splátky bola dojednaná na 15. deň v mesiaci. Opis tovaru alebo služby: Philips 55PUS7503. Sporové strany si v Zmluve o spotrebiteľskom úvere II dohodli nasledovné náležitosti. Výška úveru bola v zmluve uvedená v sume 508,00 Eur s počtom mesačných splátok 60 vo výške 12,62 Eur. Výška úrokovej sadzby je 16,99 % p. a. - fixná, RPMN je vo výške 18,37 % a priemerná RPMN je vo výške 10,44 %. Celková čiastka k zaplaceniu predstavuje sumu 757,20 Eur, pričom konečná splatnosť je dojednaná k 15.09.2023. Splatnosť mesačnej splátky bola dojednaná na 15. deň v mesiaci. Opis tovaru alebo služby: Panasonic SC MAX 5E.

Podľa článku 3.1 časti 3 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere I a Zmluvy o spotrebiteľskom úvere II bol žalobca oprávnený v prípade nesplácania záväzkov žalovanému vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a požadovať splatenie úveru, vrátane príslušných úrokov a poplatkov. Z prehľadu úverového účtu k Zmluve o spotrebiteľskom úvere I na č. I. 25 súdneho spisu súd zistil, že dlžná čiastka úveru predstavuje sumu 1.205,72 Eur. Žalobca Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. 42773769860001 (na č. I. 26 súdneho spisu) zo dňa 05.06.2019 oznámil žalovanému vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, pretože žalovaný nesplácal úver riadne a včas. Ku dňu 04.06.2019 sa stal záväzok žalovaného splatný v celom rozsahu, t. j. v sume 1.205,72 Eur. Z prehľadu úverového účtu k Zmluve o spotrebiteľskom úvere II na č. I. 36 súdneho spisu súd zistil, že dlžná čiastka úveru predstavuje sumu 556,04 Eur. Žalobca Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. 42773769860002 (na č. I. 36 súdneho spisu) zo dňa 05.06.2019 oznámil žalovanému vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, pretože žalovaný nesplácal úver riadne a včas. Ku dňu 04.06.2019 sa stal záväzok žalovaného splatný v celom rozsahu, t. j. v sume 556,04 Eur.

Nakoľko žalobca podaním zo dňa 14.02.2022 zobral žalobu v časti späť ešte pred jej doručením žalovanému, súd o tomto čiastočnom späťvzátí nerozhodoval a konal ďalej len o zvyšku uplatneného nároku v zmysle § 145 ods. 3 CSP.

Predmetom sporu tak bolo posúdenie dôvodnosti nároku žalobcu na zaplatenie celej dlžnej čiastky úverov na základe žalobcom vyhlásenej predčasnej splatnosti úverov. Súd subsumoval uplatnený nárok zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere I a Zmluvy o spotrebiteľskom úvere II, ako spotrebiteľské právne vzťahy podľa § 52 a nasl. OZ medzi dodávateľom - žalobcom a spotrebiteľom - žalovaným. Súd mal za preukázané, že sporové strany uzatvorili Zmluvu o spotrebiteľskom úvere I a Zmluvu o spotrebiteľskom úvere II podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "ZSU"). Žalobca bol v rámci prípravy pojednávania vyzvaný na doplnenie preukázania doručenia výziev žalovanému podľa § 53 ods. 9 OZ. Žalobca k uvedenej výzve súdu uviedol, že predložil súdu všetky jemu v súčasnosti dostupné doklady preukazujúce vyzvanie žalovaného na zaplatenie dlžnej čiastky z úverov. Súd sa s týmto postojom žalobcu nestotožnil. Žalobca účinne nepristúpil k okamžitému zosplateniu spotrebiteľských úverov. Nepreukázal, že boli splnené podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ pre využitie práva veriteľa na predčasné zosplatenie úverov podľa § 565 OZ vo vzťahu k Zmluve o spotrebiteľskom úvere I a Zmluve o spotrebiteľskom úvere II. V zmysle uvedeného ustanovenia platí, že ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, v ktorej sa má plniť v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 OZ najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Žalobca pred vyhlásením okamžitej splatnosti úverov nevyzval žalovaného v lehote nie kratšej ako 15 dní na zaplatenie dlžnej sumy s tým, že inak môže pristúpiť veriteľ (žalobca) k predčasnému zosplateniu úverov zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere I a Zmluvy o spotrebiteľskom úvere II. To znamená, že podľa § 53 ods. 9 OZ žalovaného nepoučil o tom, že ak si svoje záväzky v lehote 15 dní nesplní, môže požadovať splatenie celej dlžnej sumy zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere I a Zmluvy o spotrebiteľskom úvere II. Podľa názoru súdu uvedený mechanizmus pre zosplatenie spotrebiteľského úveru musí byť dodržaný. Mimoriadne zosplatenie úveru, t. j. oprávnenie požadovať zaplatenie celej dlžnej sumy, ktorá mala byť platená v splátkach podľa § 565 OZ predstavuje jednostranný právny úkon, pre ktorý je potrebný prejav vôle konajúceho voči adresátovi tohto právneho úkonu. Aj z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ vyplýva, že výzva na zaplatenie dlžnej sumy (pred zosplatením) slúži ako upozornenie na budúcu možnosť veriteľa uplatniť právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru. Ako súd už konštatoval, týmto spôsobom žalobca nepostupoval. Od uvedeného ustanovenia § 53 ods. 9 OZ sa nie je možné podľa názoru súdu odchýliť, keďže ide o kogentné ustanovenie. Je irelevantné, že v spotrebiteľskej zmluve si sporové strany

nedohodli, resp. nezakotvili povinnosť veriteľa (žalobcu) podľa § 53 ods. 9 OZ. Táto povinnosť žalobcovi totiž napriek tomu vyplýva z uvedeného ustanovenia zákona, ktorej nedodržanie má za následok, že predčasné zosplatenie úverov zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere I a Zmluvy o spotrebiteľskom úvere II, súd považoval za neplatné právne úkony podľa § 39 OZ, nakoľko odporujú zákonu - kogentnému ustanoveniu § 53 ods. 9 OZ. Hoci z oznámení o predčasnom zosplatení úverov vyplýva, že žalovaný neuhradil svoje záväzky napriek predchádzajúcim výzvám žalobcu na úhradu, tieto výzvy žalobca v konaní nepredložil, hoci na to bol vyzvaný.

Žalobcovi v zmysle tohto názoru ostal nárok na zaplatenie jednotlivých splátok za podmienok podľa Zmluvy o spotrebiteľskom úvere I a Zmluvy o spotrebiteľskom úvere II. Žalobca neuviedol rozhodujúce skutkové okolnosti a nenavrhol ďalšie dôkazy, z ktorých by súd mohol určiť výšku jednotlivých splátok, ktoré splátky sú po lehote splatnosti s poukazom na konkrétne úhrady žalovaného. V sporovom konaní je základnou povinnosťou žalobcu uviesť rozhodujúce skutkové tvrdenia a predložiť za účelom ich preukázania dôkazy tak, aby bol v spore úspešný vo vzťahu k nároku, ktorý žaluje. Podmienkou však je, aby súd vedel tieto rozhodujúce skutkové tvrdenia podporené príslušnými dôkazmi podradiť pod konkrétne ustanovenia právnej normy. Pritom platí, že súd nie je povinný za žalobcu vyhľadávať rozhodujúce skutočnosti z predložených dôkazov, aby tým nahrádzal procesne činnosť žalobcu. Podľa § 132 ods. 2 CSP opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Keďže žalobca vo vzťahu k nároku na zaplatenie jednotlivých splátok neunesol bremeno tvrdenia, súd sa nezaoberal ďalej v spore otázkou dôvodnosti tohto nároku. Súd tento postup zvolil v súlade so zásadou nova iuris curia (súd právo pozná), pretože túto zásadu je možné aplikovať len za predpokladu, že žalobca opíše rozhodujúce skutočnosti k uplatnenému nároku na zaplatenie žalovanej sumy. Žalobca sa nariadeného pojednávania dobrovoľne nezúčastnil a svoju neúčasť ospravedlnil z dôvodu hospodárnosti konania. Vzhľadom na to sa dobrovoľne vzdal práva na predbežný právny názor súdu podľa § 181 ods. 2 CSP, na základe ktorého by mal oprávnenie doplniť rozhodujúce skutočnosti vo vzťahu k nároku na zaplatenie jednotlivých splátok, preto súd žalobu zamietol.

Súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, tak že žalovaný ako procesne úspešná strana sporu nemá nárok na náhradu trov konania. Žalovaný bol v spore procesne úspešný, pretože súd žalobu zamietol. Súd však z obsahu spisu nezistil žiadne trovy žalovaného, keďže žalovaný bol v spore pasívny. Z toho dôvodu mu súd nepriznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi.

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca v celom rozsahu namietajúc odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, keď mal za to, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní poukázal na skutočnosť, že žalobným návrhom sa domáhal finančného plnenia, pričom právny dôvod uplatneného nároku v žalobe výslovne neuviedol. Žalobca v žalobe opísal v súlade s ust. § 132 Civilného sporového poriadku rozhodujúce skutočnosti, keď okrem iného tvrdil, že strany uzavreli dve úverové zmluvy. Dňa 16.09.2018 úverovú zmluvu I, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 1.125,00 Eur a tiež tvrdil, že žalovaný do dňa podania žaloby vrátil len sumu 59,16 Eur. Úverovú zmluvu II uzavrel dňa 19.09.2018 na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 508,00 Eur a tiež tvrdil, že žalovaný do dňa podania žaloby vrátil len sumu 25,24 Eur. Toto skutkové tvrdenie žalobcu nebolo žalovaným počas konania popreté, t.j. v zmysle § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku sa považuje za nesporné. Sporným skutkom sa stalo vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úverov voči žalovanému. Žalobca v konaní predložil všetky jemu v tom čase dostupné písomné podklady preukazujúce vyzvanie žalovaného na úhradu jeho dlhov. Žalobca má za to, že aj v prípade, ak súd dospel k záveru, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru voči žalovanému nebolo v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a bolo neúčinné, mal tak vychádzať z pôvodného dojednania obsiahnutého v úverovej zmluve o plnení dlhu v splátkach a žalobcovi priznať plnenie z jednotlivých už splatných a ešte nepremŕčaných mesačných splátok. Žalobca je toho názoru, že v dispozičných konaniach, ktoré sa začínajú na základe návrhu je súd viazaný návrhom a nemôže ho prekročiť a prisúdiť viac, než čoho sa žalobca domáha. Zároveň sa ale žalobca nemôže stotožniť s názorom súdu, že by v prípade sporných skutkových tvrdení v priebehu súdneho konania mal sám upravovať návrh, a to najmä s prihliadnutím k tomu, že predmetom konania je peňažný dlh vzniknutý neuhradením jednotlivých mesačných splátok. Opätovne pripomíname, že žalovaný nepoprel tvrdenia žalobcu týkajúce sa výšky splátky ani dátumov ich splatnosti. Súd tak musel mať za preukázané, že v úvere I jednotlivé mesačné splátky vo výške 29,58 Eur boli splatné vždy k 15. dňu v mesiaci od októbra 2018 do apríla 2023. V úvere II boli jednotlivé mesačné splátky vo výške 12,62 Eur boli splatné vždy k 15. dňu v mesiaci od októbra 2018 do septembra 2023. Žalobca poukazuje na prvú vetu ustanovenia § 217 ods. 1 Civilného sporového poriadku, t.j.

že pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Súd tak musel mať za preukázané, že v čase vydania rozsudku (dňa 24.03.2023) boli splatné a zároveň ešte nepremličané mesačné splátky v rozmedzí od 15.02.2019 do 15.03.2023 – 50 splátok. Pri úvere I každá vo výške 29,58 Eur = 1.479,00 Eur a pri úvere II každá vo výške 12,62 Eur = 631,00 Eur a súd napriek tomu žalobu v celom rozsahu zamietol. Z výšky súčiny jednotlivých splatných splátok vyplýva, že suma 2.110,00 Eur prekračuje žalobcom určený predmet konania (sumu 1.725,76 Eur), čo zároveň preukazuje fakt, že žalobcom uplatnené peňažné plnenie bolo čiastočne dôvodné. Žalobca má za to, že v konaní poskytol taký skutkový základ, ktorý umožňoval súdu priznať žalobcovi uplatnené peňažné plnenie aj v prípade, ak malo toto plnenie byť z titulu nároku na jednotlivé mesačné splátky. Poukázal na to, že nie je porušením zásady viazanosti súdu petítom, ak súd inak právne kvalifikuje skutok, ktorý je predmetom konania, keďže právna kvalifikácia je vždy vecou súdu v zmysle zásady iuria novit curia. Ďalej poukázal na skutočnosť, že rozhodnutie súdu prvej inštancie sa vymyká rozhodovacej praxe všeobecných súdov, keď sa žalobca s príslušnou argumentáciou súdu prvej inštancie odôvodňujúcou zamietnutie návrhu v celom rozsahu nestretol, hoci vedie niekoľko tisíc sporových konaní na obdobnom skutkovom základe, čím rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa názoru žalobcu porušuje tiež zásadu predvídateľnosti súdneho rozhodovania a tým aj zásadu právnej istoty. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalovaný sa k podanému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. V dôsledku odvolania podaného žalobcom Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. – Civilný sporový poriadok, ďalej CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu podľa ustanovenia § 391 ods. 1 a 3 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

6. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

7. Podľa článku 8 Civilného sporového poriadku sú strany sporu povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

8. Podľa čl. 15 ods. 1 CSP, dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon.

9. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne nesprávnym rozhodnutím, a to v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci, ktorý žalobu zamietol z dôvodu, že podľa názoru súdu žalobca vo vzťahu k nároku na zaplatenie jednotlivých splátok úveru neunesol dôkazné bremeno tvrdenia. Odvolací súd konštatuje, že pokiaľ súd prvej inštancie správne zameral pozornosť na skúmanie zákonných predpokladov a podmienok platného a účinného predčasného zosplatnenia spotrebiteľského úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka a v nadväznosti na nepreukázanie výzvy vyžadovanej ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka potom vyvodil právnu neúčinnosť predčasného zosplatnenia celého spotrebiteľského úveru, tieto právne závery odvolací súd nespochybňuje, považuje ich za zákonné a súladné s obsahom spisu. Odvolací súd však aj konštatuje, že v tomto ohľade ani nie je predmetom odvolacieho konania otázka nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie z dôvodu konštatovania neúčinnosti predčasného zosplatnenia celého úveru vzhľadom na nesplnenie povinnosti žalobcu preukázať zaslanie žalovanej zosplatneniu predchádzajúcej upozorňujúcej výzvy v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, v nadväznosti na § 565 Občianskeho zákonníka. Tento záver žalobca v rámci odvolacej argumentácie nenamietal. Žalobca v nadväznosti na tento záver v odvolaní však namietal, že súd prvej inštancie (s poukazom na zásadu nova iurit curia) mal z predložených listinných dôkazov dostatočne

preukázané zásadné skutočnosti umožňujúce súdu priznať žalobcovi uplatnené peňažné plnenie aj v prípade, ak malo toto plnenie byť z titulu nároku na jednotlivé mesačné splátky.

Jednou zo zásad sporového konania je zásada, že právna kvalifikácia a právne posúdenie uplatneného nároku je vecou súdu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na ustálený názor vyšších súdnych autorít: „Občianske súdne konanie je ovládané zásadou iura novit curia (právo pozná súd). Účastníci konania nie sú povinní uplatnený nárok, ani obranu proti nemu, právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia veci je vecou súdu. Musia ale uviesť rozhodné skutočnosti, ktoré umožnia súdu, aby uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikoval. Súd tak skúma, či tvrdené skutočnosti možno podriaďiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie, prípadne určiť, či tu žalobcom požadovaný právny vzťah alebo právo je alebo nie je alebo potvrdiť také skutočnosti, ktoré bránia tomu, aby bolo žalobe vyhovené. Ak účastník uvedie rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje ním tvrdený nárok alebo obranu proti nemu, ale s týmito skutočnosťami spája nesprávne právne následky, nie je súd viazaný právnym názorom účastníka a je povinný posúdiť vec podľa tých právnych noriem, ktoré na tvrdený a súdom zistený skutkový stav dopadajú. (uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa 22. 09. 2010, sp. zn. 5 Cdo 196/2009). Taktiež Ústavný súd SR vo viacerých rozhodnutiach judikoval, že výklad a používanie zákonných ustanovení všeobecným súdom musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Všeobecný súd musí vykladať a používať zákonné ustanovenia v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Interpretáciou a používaním tohto ustanovenia nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu bez zákonného podkladu. „Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov.“ ... „Občianske súdne konanie sa musí v každom jednotlivom prípade stať zárukou zákonnosti a slúžiť na jej upevňovanie a rozvíjanie (§ 3 OSP).“ Súd sa majú vyvarovať prílišného formalizmu, ktorý nemá základný význam pre ochranu zákonnosti, nie je v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu (napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 139/02 z 26. februára 2003; nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 154/08 z 24. septembra 2008).

10. Žalobca, ako úverový veriteľ z posudzovaných spotrebiteľských zmlúv, ktoré uzavrel so žalovaným ako úverovým dlžníkom sa domáhal peňažného nároku, ktorý mal vyplynúť z neplnenia si zmluvných povinností žalovaným riadne a včas splácať poskytnuté úvery v zmysle dojednaných zmluvných podmienok. Z obsahu spisu predovšetkým z obsahu žaloby je zrejmé, že žalobca v rámci žalobných tvrdení uviedol zásadné okolnosti ohľadom tvrdeného nároku vyplývajúceho zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere, v rámci listinných dôkazov predložil predmetné zmluvy o spotrebiteľskom úvere, predložil aj výpisy úverového prípadu vzťahujúcich sa na predmetné spotrebiteľské úvery, z ktorého vyplývajú jednotlivé čerpania a splátky. Vo vzťahu k predloženým listinným dôkazom odvolací súd konštatuje, že sú dôvodné a oprávnené odvolacie argumenty žalobcu, že žalovaný nepoprel tvrdenia žalobcu, ani obsah ním predložených listinných dôkazov týkajúcich sa výšky splátky, dátumov splatnosti, ako aj poskytnutej výške úverov žalobcom žalovanému na základe dvoch samostatne uzavretých zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na obsah zmluvných dojednaní uvedených v predmetných zmluvách o spotrebiteľskom úvere a v nadväznosti na prehľad čerpania a plnenia z tohto spotrebiteľského úveru, je možné vyvodiť, aká suma bola v prospech žalovaného z predmetných úverových zmlúv čerpaná, je zrejmé dojednanie mesačných splátok a je zrejmé aj úhrada celkovej čiastky na ten-ktorý spotrebiteľský úver. Z obsahu uzavretých spotrebiteľských zmlúv o spotrebiteľskom úvere je zrejmalá splatnosť tej-ktorej splátky vo vzťahu k dojednaniam, ktoré zmluvnými stranami boli v zmluvách o spotrebiteľskom úvere dojednané. Vzhľadom, na žalovaným nepopreté skutkové tvrdenia a vzhľadom na predložené listinné dôkazy žalobcom - z prehľadu o čerpaní a splácaní toho-ktorého spotrebiteľského úveru, je potom nutné dať za pravdu odvolacím argumentom žalobcu, že súd mohol mať v čase vyhlásenia rozsudku za preukázané, ktoré jednotlivé mesačné splátky boli už splatné v čase vyhlásenia rozsudku, čo a kedy bolo žalovaným plnené na úver a aká suma nároku (už splatné a súčasne nepremičané splátky) tvoria oprávnený a preukázaný nárok žalobcu na peňažné plnenie vyplývajúce z posudzovaných zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Neobstojí potom argument súdu prvej inštancie, že bolo namieste žalobu zamietnuť z dôvodu neunesenia dôkazného bremena zo strany žalobcu. Odvolací súd však zároveň zdôrazňuje aj povinnosť súdu v spotrebiteľských sporoch vo zvýšenej miere prihliadať na potrebu ochrany práv spotrebiteľa, ako prirodzene slabšej zmluvnej strany v záväzkovom vzťahu s dodávateľom, v ktorých má súd vo všeobecnosti povinnosť z úradnej povinnosti ex offio prihliadať na nezákonnosť uplatneného nároku tak, ako to vyplýva zo zákonnej úpravy jednak § 295 CSP, ale aj z hmotnoprávnej úpravy (napr. § 53, § 54a Občianskeho zákonníka, ale aj napr. § 7 ods. 1, § 9, § 11 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch,

ktorý ex lege sankcionuje absenciu zákonom požadovaných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere a nesplnenie si niektorých zákonom kladených povinností veriteľa bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru).

11. Z horeuvedených dôvodov však neobstojí záver súdu prvej inštancie, ktorý nárok žalobcu v celom rozsahu zamietol z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcom. Z týchto dôvodov odvolací súd konštatuje nedostatočne zistený skutkový stav veci a aj nesprávne právne posúdenie veci, v dôsledku čoho odvolací súd po preskúmaní veci odvolaním napadnutý rozsudok podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec podľa ustanovenia § 391 ods. 1 a 3 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové právne posúdenie a rozhodnutie.

12. Bude úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci dôsledne skúmať zákonnosť uplatneného nároku žalobcu v rozsahu zvyšku nároku po zohľadnení čiastočného späťvzatia žaloby a to vzhľadom na správny záver o nepreukázaní zákonných podmienok a predpokladov pre zákonné a účinné predčasné zosplatnenie úveru veriteľom, pričom bude nutné dôsledne vyhodnocovať predložené listinné dôkazy a rešpektovať aj zákonné limity ochrany spotrebiteľa. V nadväznosti na všetky uvedené okolnosti potom súd prvej inštancie nanovo právne nárok posúdi a nanovo meritórne rozhodne. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie potom rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

13. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).